

medmänsklig
FÖR ATT DU TROR PÅ EN MEDMÄNSKLIG VÄRLD NR3/2023

Glädjen i att engagera sig

Lokalföreningar och volontärer
från norr till söder

3

4

12

14

18

4

”Vi är en supertrio, med olika åldrar, kompetenser och nätverk”

LULEÅ – Ideerna bubblar i norr – ny lokalförening drar igång

12

”I klimatkrisen är det tydligt vilka som inte tittar bort”

MALMÖ – Var sann mot dina värderingar

14

”Rätt vad det är får man sig en kram på Ica”

ÖREBRO – Rörelse och gemenskap i samarbetet med Syrianska föreningen

18

”En otrolig och lärorik resa”

STOCKHOLM – Här möts kvinnor i värme och gemenskap

Det här numret av Medmänsklighet handlar om det viktiga arbete som görs av volontärer i lokalföreningarna i Sverige. Över hela landet pågår aktiviteter, dels för att bekämpa fattigdom och skapa förändring i fjorton länder världen över, dels för att göra Sverige mer inkluderande, rättvist och demokratiskt.

Att engagera sig för något man tror på är viktigt för många. Alma Bergqvist och Yasmine Olsson är projektledare i IM Young i Malmö. Genom sitt engagemang vill de påverka och skapa förändring. Men för dem är också glädjen i arbetet central: att göra saker tillsammans, ha kul och hänga med kompisar. I sitt uppdrag strävar de efter att inspirera, nå fler och göra IM yngre och synligare.

Foto: Erik Törner.

medmänsklighet

Nr 665 – årgång 77. ISSN 1653-932X
Upplaga: 28 400 ex

ANSVARIG UTGIVARE

Martin Nihlgård, IM:s generalsekreterare

REDAKTION

Redaktör: Cecilia Lindberg
I redaktionen: Hanna Ekblad, Malin Ekelund, Thomas Ericsson, Malin Kihlström, Anna Ljunggren, Martin Nihlgård, Erik Törner
Grafisk form: Bästa Kompisar Reklambyrå
IM:s redaktion, Trollebergsvägen 5, 222 29 Lund.
Mejl: red@imsweden.org

UTGIVNING

Medmänsklighet ges ut av biståndsorganisationen IM, Individuell Människohjälp. Tidskriften ges ut med 4–5 nummer per år.

Tidskriften finns i digitalt format på imsweden.org/tidskrift. Mejla eller ring oss om du inte längre vill få den tryckta versionen.

COPYRIGHT

Eftertryck tillåts om källan anges.

KONTAKT

046-32 99 30 (vx)
info@imsweden.org
imsweden.org
pg 90 07 06-3, bg 900-7063

DETTA ÄR IM

IM är en idéburen, obunden medlemsorganisation som arbetar globalt i samarbete med lokala aktörer, för en jämlik och medmänsklig värld. Vi kämpar för en värld där människor av egen kraft kan ta sig ur fattigdom och utanförskap. I vårt arbete utgår vi ifrån de mänskliga rättigheterna, en hållbar värld och tar avstånd från all form av diskriminering.

DINA PERSONUPPGIFTER

Dina personuppgifter är trygga hos oss. EUs dataskyddsförordning GDPR (General Data Protection Regulation) stärker skyddet av dina personuppgifter. För att du ska känna dig trygg med hur vi lagrar och använder dina personuppgifter har vi tagit fram en integritetspolicy.

Läs mer på imsweden.org/integritetspolicy

Medmänsklighet trycks av Trydells som är ett Svanenmärkt tryckeri.

Efter kriget i Ukraina

Kriget som startade med Putins invasion av Ukraina fortsätter. När jag skriver detta har kriget pågått i ett och ett halvt år. Det diskuteras just nu i nyheterna huruvida Ukraina gör framsteg i sin motoffensiv eller om det står stilla. I Ryssland tystas meningsmotståndare, civilsamhälle och journalister. Utländska journalister, bland dem svenska, kastas ut eller ser sig tvingade att lämna. Kriget är på samma gång nära och långt borta. Svenscars engagemang för Ukraina fortsätter och vi kan tack vare det fortsätta vårt arbete på plats. IM:s partners arbetar normalt långsiktigt till exempel för att minska våldet mot kvinnor eller för att inkludera personer med funktionsnedsättning och andra utsatta grupper. När Putin invaderade fick de ställa om till mer akuta insatser med fokus på att stötta människor på flykt från landets östra delar. De gjorde och gör ett fantastiskt jobb och är ett väldigt viktigt komplement till de stora hjälporganisationerna. De erbjuder en säker plats också för minoritetsgrupper.

En dag kommer kriget att ta slut och Putin och andra krigsförbrytare att ställas inför rätta. Då kan IM:s partners arbete återigen fokusera på det långsiktiga. Att bygga ett rättvist, demokratiskt och inkluderande Ukraina. För demokratin är ett starkt civilsamhälle en nödvändighet. Det är frivilligorganisationer som kommer att behöva utföra delar av det konkreta jobbet med inkludering av exempelvis personer från minoritetsgrupper. Det är föreningslivet

som behöver vara den röst som kräver att staten tar sitt ansvar för demokrati, jämställdhet och jämlikhet. Demokrati byggs inte på en dag bara för att kriget är slut.

I varje demokrati är den gemenskap människor skapar genom sitt frivilliga engagemang en central byggsten. Det bygger tillit och driver fram viktiga politiska förändringar. Det gäller även i Sverige. Här har mycket av vår demokratiska utveckling kommit när människor engagerat sig, gått ihop och krävt förändring. Men vi kan inte ta demokratin för given, det kräver att vi fortsätter att engagera oss och att vi gör motstånd när mänskliga eller demokratiska rättigheter hotas. I det här numret av Medmänsklighet berättar vi mer om frivilligengagemang inom IM i Sverige. Ett engagemang som bidrar till att bygga ett rättvist, demokratiskt och inkluderande Sverige. Engagemang och ett starkt fritt civilsamhälle är en av grunderna för demokratin vare sig vi är i Sverige eller Ukraina.

Martin Nihlgård, generalsekreterare
martin.nihlgard@imsweden.org
0704-10 03 09

Idéerna bubblar i norr

– ny lokalförening
startas upp i Luleå

Solen bryter plötsligt igenom vad som varit ett flera dagar långt regngrått molntäcke, och på terrassen på Kulturens Hus i Luleå sprudlar Mirjana Petrova Johansson av energi.

– Överenergisk får jag inte kalla mig enligt mina vänner, säger hon och skrattar, men jag är aktiv och passionerad – och det är vi alla tre, alla är energiska!

De tre Mirjana pratar om är den trio som ska starta upp Luleå Lokalförening. Förutom Mirjana också Lisa Kakar och Kinna Skoglund.

– Kinna och Lisa är två av de smartaste personerna jag känner, och vi har ett enormt förtroende för varandras kapacitet och kunskap. Vi har jobbat ihop redan, under press. Och vi delar värderingar och det är nog viktigt.

De har också en stor spridning i åldrar, från drygt 30 till drygt 50.

– Vi är en supertrio, med olika åldrar, kompetenser och nätverk, säger Mirjana, som själv är 40 år och bor i Piteå.

Luleå växer

– Det händer så otroligt mycket i och kring Luleå. Med jättestor inflyttning, många nya industrier som attraherar arbetskraft, och många nyanlända flyktingar från bland annat Ukraina. Många kvinnor är utsatta, och de har vi mött i tidigare insatser vi varit inblandade i via våra jobb.

Och visst finns det många organisationer som redan jobbar i Luleå. Men de är ofta inriktade på mer konkret service.

– Visst behövs det hands-on-insatser, som soppkök, kläutdelning och sånt. Men vi tror inte någon gör det vi vill göra, vi kan fylla en lucka, säger Mirjana.

Men vad man vill göra, det är inte helt bestämt än.

– Vi vet inte exakt! Men vi ska! Det vet vi!

Hon ler stort, och fortsätter.

– Det blir det första vi bestämmer. Jag har en idébok, full av förslag på aktiviteter och projekt. Och det har även de andra. Och om två veckor

”Vi tror inte någon gör det vi vill göra, vi kan fylla en lucka.”

Mirjana Petrova Johansson och hennes bundsförvanter är fulla av idéer och energi. Snart drar de igång IM:s nordligaste och nyaste lokalförening.

Nyfiken på att starta lokalförening?

Att bilda en lokalförening är ett sätt att tillsammans arbeta lokalt för att påverka på nära håll såväl som långt borta. Lokalföreningen är också med och påverkar IM som organisation. Våra föreningsutvecklare finns till hands för att svara på frågor och ge råd och stöd under processen.

Mejla till:

anna.ljunggren@imsweden.org

eller

thomas.ericsson@imsweden.org

Det finns också en handbok i att bilda lokalförening som du kan få.

*Det händer massor i Luleå och
inflyttningen av människor är stor.
"I den miljön finns det ett jättestort
behov av engagerade organisationer",
säger Mirjana Petrova Johansson*

träffas vi för att brainstorma kring påverkansarbete, demokratiska processer och folkbildning – områden där vi tror att vi har potential. Och efter att vi har kartlagt vad andra redan gör, ska vi välja och begränsa oss.

Längtan att skapa nytt

Mirjana förklarar hur de alla tre har olika kontaktnät och verkligen vill samarbeta där de kan tillföra saker. Men också att det finns områden där ingen gör något.

– Jag längtar efter att skapa projekt! Projekt som berör demokrati, mänskliga rättigheter och verkligen folkbildar. Vi vill lyfta kvinnor ur utanförskap. Och den stora inflyttningen innebär att fler projekt behövs, som gör mer än bara mat och service.

Där är luckan de vill fylla. Demokrati och påverkansarbete, både mot lokalbefolkningen och politiker och media.

Engagemanget drivs delvis av hur samhället och det politiska livet i

Sverige förändras.

– Vi är förskräckta över demoleringen av system och värderingar som vi bryr oss om, med ökad diskriminering och hot mot demokratin. Och jag drivs av viljan att påverka lokalt och skapa mötesplatser, plattformar som överlever på sikt, och att öka förståelsen mellan människor, var de än kommer ifrån.

Luleå, fyrkanten eller hela Norrbotten

Ytterligare en fråga att lösa är var gränserna egentligen går för Luleå lokalförening.

– Det kanske är Luleå. Eller fyrkanten som regionen kallas där Luleå, Piteå, Boden och Älvsbyn ingår. Eller hela Norrbotten, för IM har ju inga andra lokalföreningar här. Men det är en stor region och engagemanget måste fungera privat också.

Mirjana återkommer till hur viktigt detta är. Alla tre jobbar och har familjer. Engagemanget måste få ta en rimlig

”Jag drivs av viljan att påverka lokalt och skapa mötesplatser, plattformar som överlever på sikt.”

tid och plats i livet. En idé man har är att skapa en del aktiviteter online, i digitala forum, och då är det lättare att sköta hemifrån.

– Man måste hitta gränserna, man måste kunna återhämta sig och det måste fungera privat. Men just nu vill jag mest komma igång – jag har så många idéer!

Mirjana kisar mot solen och ler en sista gång, innan hon skyndar iväg för att hinna med ett föräldramöte i Piteå. ■

Text och foto: Erik Törner

Alma Bergqvist och Yasmine Olsson,
väninnor och kollegor i styrelsen för
IM:s lokalförening i Malmö.

Påverka och engagera – och ha kul

"Vi har våra möten i butiken, och vill gärna visa nya engagerade den här sidan av IM" säger Alma Bergqvist.

Alma Bergqvist och Yasmine Olsson tittar på varandra och skrattar.

– Herregud, vi måste ju se ut som ett nygift par!

Det gör de faktiskt lite, men ett bröllopsfoto i IM:s nya butik Brittas Second Hand by IM vore förstås märkligt. Men de är ofta här i butiken, och har ett engagemang för IM som delvis drivs av vänskap.

– Vi har så himla roligt! Det är svårt att säga vad som är viktigast, om det är engagemang och en vilja att skapa förändring, eller om det är alla möten, att träffas och få hänga med vänner, och ha kul, säger Alma.

Yasmine håller med.

– Jag vill vara en positiv kraft och påverka. Men gemenskapen är också central – att vi har kul ihop.

Det måste också ha en fungerande organisation. De berättar om tidigare erfarenheter av volontärskap i en annan organisation, där det var rörigt och snarare blev energidränerande. Hos IM har det blivit bättre – lagom uppstyrt och välfungerande, men med frihet att

fortfarande forma och skapa något själva.

Och det gör Alma och Yasmine, som projektledare för insatsen IM Young i Malmö. De sitter också med i lokalföreningens styrelse i Malmö.

– Vi var med i samtalen kring en ny butik i Malmö från början, och brukar komma till butiken för att ha möten och träffar med våra volontärer inom IM Young, säger Alma (läs mer om invigningen av butiken i Medmänsklighet nr 2 2023)

Från början var man oroliga både för att det skulle vara svårt att hitta volontärer, och få in varor till butiken. Men resultatet har överträffat lokalföreningens förväntningar – med råge.

– Det kommer massa varor, många fler än vi kunnat tro, och vi har över 25 volontärer idag. Det är ett överväldigande intresse! säger Alma.

”Resultatet har överträffat lokalföreningens förväntningar – med råge.”

Att det var lätt att hitta volontärer har också att göra med att många har minnen av att ha varit volontärer i butiker för IM tidigare. Det finns en vana inom IM att vara volontär i butik, och en vana från organisationen att syssla med försäljning. Yasmine pekar på att just denna form av engagemang också har ett bra upplägg.

– Volontärerna har roligt, och gör något som känns viktigt – och formen att arbeta på passar många väldigt bra. Jag har rekommenderat min mormor att också bli volontär.

Ungdomsengagemang i Malmö

Huvudfokus för Alma och Yasmine är dock inte butiken, utan IM Young – ett projekt som samlar ungdomar i Malmö. Formen kommer från det första IM Young-initiativet i Stockholm. Volontärerna är mellan 16 och 25 år gamla, boende främst i Malmö, men egentligen finns inga kriterier för vem som får vara med. Men det är bara tjejer.

– Det är ju trist att det är så, och vi

har pratat mycket om det, men det är svårt att svara på varför, säger Yasmine.

– Vi har könsneutral rekrytering och det finns inga som helst formella hinder, men det är tjejer som kommer, säger Alma.

Samtalet kring detta faktum fortsätter, och landar i ett konstaterande att det ju faktiskt ser ut så inom hela den sektor IM verkar i. Det är främst tjejer och kvinnor som ger till bistånd och främst de som engagerar sig ideellt.

IM Young ska precis starta upp sin höstverksamhet. Programmet väntas fortsätta kring påverkansmöjligheter, både lokalt och inom IM, och en fördjupad kunskap om hur man kan hitta former för uttryck, aktivism och engagemang.

– Vi har motionerat till IM:s årsmöte, skrivit insändare som tack vare hjälp från IM:s pressekreterare fick en enorm spridning i hela landet, vilket var jättekul! Så det vill vi fortsätta med, säger Alma.

– Jag vill jobba med människor, och tror på att påverka i grupp och skapa gemenskap med mening. Det är vad vi gör här, säger Yasmine.

Inom kort ska de ha kickoff – här i butiken i Malmö.

Vill du bli aktiv inom IM Young?

Läs mer på imsweden.org/vad-vi-gor/integration/delaktighet/im-young/

– Vi vill att de som kommer ska få lära sig mer om hela organisationen – och se butiken, för det är en viktig del av vad IM är, säger Alma.

Yasmine menar att man också verkligen har energi och vill göra skillnad, här, i Malmö, där det händer så mycket som man kan vara med i och påverka.

– Och tillsammans vill vi göra IM mer känt i Malmö. Vi vill nå ut mer, nå fler och göra IM yngre och synligare!

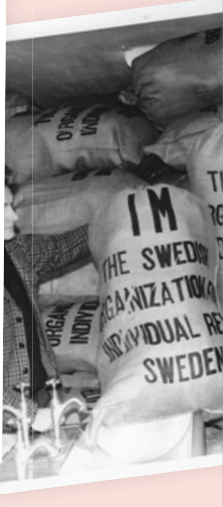
Alma tar upp ett linne, och undrar om intervjun är klar.

– Bra! För nu ska vi prova lite kläder, säger hon och försvinner in i ett provrum. ■

Text och foto: Erik Törner

”Vi har så roligt ihop, och det är lika viktigt att ha roligt som att göra något meningsfullt”, betonar Alma Bergqvist och Yasmine Olsson.

Butiker inget nytt inom IM

IM:s butik i Malmö må vara nyöppnad, men insamling av varor, försäljning och butiker går långt tillbaka i IM:s historia.

IM:s grundare Britta Holmström och hennes medarbetare såg tidigt en koppling mellan försörjning och sysselsättning å ena sidan, och självkänsla och välmående å andra. Att aktivt arbeta med händerna kunde bryta passivitet och skapa mervärden inte bara ekonomiskt.

1946 började en grupp polska kvinnor som lämnat koncentrationslägren bakom sig och anlät till ett nytt hem hos IM i Vrigstad, tillverka väskor, tofflor och så kallade "polenblommor". Varorna såldes i Sverige och inkomsterna skickades hem till Polen.

Överallt inom IM fortsatte liknande insatser att bli en naturlig del av IM:s utvecklingsarbete – ofta under begreppet Hjälptill självhjälp. Från

bland annat vävstugor i Vlasti, Grekland på 1960-talet, till tibetansk mattvävning i Indien och Nepal på 1970-talet. De första butikerna för att sälja varorna i Sverige startades på 1970-talet. Butikerna kallades IM Slöjd.

På 2000-talet kom IM att bli en aktiv aktör inom den globala Fair Trade-rörelsen, och butikerna och hela IM:s försäljningsorganisation bytte namn till IM Fair Trade, innan dessa lades ner för några år sedan.

Klädinsamling

På samma sätt som man idag samlar in varor som folk inte behöver till second hand-butiker, så var det länge vanligt med transporter av kläder och förnödenheter från Sverige till flyktingläger runtom i främst Europa. IM hade även en organisation för detta, med en insamlingsdepå i bland annat Nässjö varifrån lastbilar distribuerade varor

till de hårdast drabbade efter krig och katastrofer.

Idag är det smartaste att sälja varorna i Sverige och finansiera lokala organisationer med inkomsterna – vilket båda IM:s second hand-butiker gör; Brittaby IM i Malmö IM Tian i Lund. ■

Text: Erik Törner / Foto: IM:s bildarkiv

Adress & öppettider

IM Tian, Lund

Spolegatan 10, Lund
tis, ons, tors 14-18, lör 11-15

Brittaby IM, Malmö

Mölllevångsgatan 24, Malmö
Öppet tis-fre 11-18, lör 11-15

Här finns lokalföreningarna

IM Umeå Antal medlemmar: 447*

Inriktning: Social inkludering genom mötesplats för läxhjälp på bibliotek. Påverkansarbete kring demokrati och integrationsfrågor. Undersöker möjligheten att starta second hand-butik.

Kontakt: umea.lf@imsweden.org; imsweden.org/umea

IM Örebro Antal medlemmar: 201*

Inriktning: Social inkludering genom mötesplats för språkfika och aktiviteter tillsammans med syrianska föreningen. Undersöker möjligheten att starta upp RådRum.

Kontakt: orebro.lf@imsweden.org; imsweden.org/orebro

IM Stockholm Antal medlemmar: 1120*

Inriktning: Social inkludering genom mötesplatser för läxhjälp, språkfika och kvinnoträffar. Påverkan och insamling genom eventgrupp samt utreder möjligheten att starta upp RådRum. Arbete för antirasism genom aktivistgrupp.

Kontakt: stockholm.lf@imsweden.org; imsweden.org/stockholm

IM Nyköping Antal medlemmar: 97*

Inriktning: Påverkansarbete kring demokrati och biståndsfrågor i form av deltagande i manifestationer och skrivande av debattartiklar.

Kontakt: nykoping.lf@imsweden.org; imsweden.org/nykoping

IM Linköping Antal medlemmar: 302*

Inriktning: Social inkludering genom mötesplats för nystartad kvinnogrupp samt språkfika i samverkan med ukrainska föreningen. Info/event-verksamhet, bland annat föredrag om IM.

Kontakt: linkoping.lf@imsweden.org; imsweden.org/linkoping

IM Jönköping Antal medlemmar: 257*

Inriktning: Social inkludering genom mötesplats för språkfika och medborgarservice i Smedsbyn/Huskvarna. Verksamheten är ett projekt tillsammans med Huskvarna FF.

Kontakt: jonkoping.lf@imsweden.org; imsweden.org/jonkoping

IM Göteborg Antal medlemmar: 1077*

Inriktning: Social inkludering genom mötesplatser för språkfika, läxhjälp respektive Move It – föreningsguidning för unga. En språkfika specifikt för kvinnor samt beachvolleygrupp för tjejer. Besöksverksamhet till migrationsverkets ankomstboende. Info/event-grupp.

Kontakt: goteborg.lf@imsweden.org; imsweden.org/goteborg

IM Växjö Antal medlemmar: 354*

Inriktning: Insamling genom loppisar, mannekänguppvisningar, kvinnofrukostar och försäljning av hantverk i kyrkans butik. Deltar i Pride-paraden. Medlemsmöte varannan vecka.

Kontakt: vaxjo.lf@imsweden.org; imsweden.org/vaxjo

IM Falkenberg Antal medlemmar: 212*

Inriktning: Social inkludering genom mötesplatser för språkfika, prosodi respektive grammatik samt RådRum.

Kontakt: falkenberg.lf@imsweden.org; imsweden.org/falkenberg

IM Lund Antal medlemmar: 855*

Inriktning: Social inkludering genom mötesplatser för språkfika, RådRum och hantverksgrupper. Klimatarbete med second hand-butiken IM Tian.

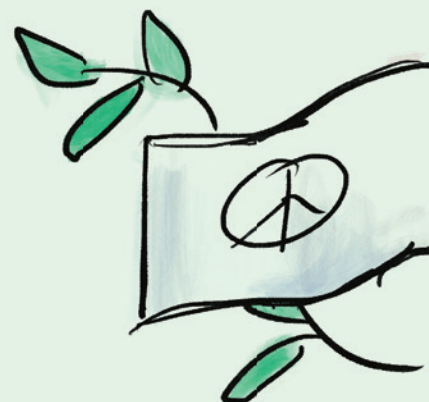
Kontakt: lund.lf@imsweden.org; imsweden.org/lund

IM Malmö Antal medlemmar: 766*

Inriktning: Social inkludering genom mötesplatser för språkfika och RådRum. Klimatarbete med nystartade second hand-butiken Brittass och ungdomsfokus kring arbete med IM Young.

Kontakt: malmo.lf@imsweden.org; imsweden.org/malmo

* Aktuell medlemsiffra 2023-08-18

RådRum erbjuder kostnadsfri, opartisk och konfidentiell samhällsrådgivning för personer som är nya i Sverige. Målet är att öka människors tillit till, och delaktighet i, samhället och att stärka egenmakten.

Bor du på en av IM-orterna på kartan och är intresserad av att engagera dig som volontär eller vill veta mer om verksamheten? Läs på respektive webbsida och ta kontakt via e-post. Bor du på en ort där IM ännu inte har verksamhet, men är nyfiken på vad det skulle innebära att starta en verksamhet, hör gärna av dig till Anna Ljunggren, föreningsutvecklare:

Mejla till anna.ljunggren@imsweden.org eller ring 031-381 27 21.

Vi är glada att kunna meddela att en ny lokalförening är på gång att startas i Luleå under hösten 2023. Läs mer på sidorna 4 och 5.

Petronella Olsson är socionom och engagerar sig på fritiden i IM. Antirasism och klimaträttsvisa är två områden som hon tycker är särskilt angelägna.

Petronella Olssons tips till dig som vill engagera dig:

1. Sänk tröskeln.

Många tror att man måste kunna så himla mycket för att bidra. Men vi kan lära oss tillsammans. Det finns redan massor av experter som tar fram fakta, till exempel om klimatet. Men det behövs människor som backar upp.

2. Var sann mot dina värderingar.

Känner du ångest i hjärta och mage över klimatkrisen och orättvisor i världen är det viktigaste att du inte deppar ihop. Du kan engagera dig på så många nivåer. Första steget kan vara att prata med nära och kära, diskutera och ställa frågor. Nästa steg kan vara att gå med i en av IM:s lokalföreningar.

3. Alla insatser behövs.

Du behöver inte välja mellan att inte göra något alls eller att vara en miljöaktivist som blockerar motorvägen. Många känner att de inte hör hemma i klimatarbetet eftersom de inte gör tillräckligt. Alla kanske inte väljer bort flyg helt eller äter vegetariskt. Men du är välkommen ändå.

’Var sann mot dina värderingar’

Vill du engagera dig för klimaträttvisa?

Hör av dig till info@imsweden.org.

Är du intresserad av att vara med i den antirasistiska gruppen?

Mejla till volontar.stockholmmanniskohjalp.se

Klimaträttvisa, antirasism, hbtqia-frågor och demokrati. För Petronella Olsson är det områden som hänger samman. I IM har hon hittat en plattform där alla dessa frågor ryms.

Första gången Petronella kom i kontakt med IM var när hon pluggade genusvetenskap i Linköping. Då fick hon höra talas om IM:s projekt Kvinnokraft, ett samarbete med Ikano Bank för att stärka kvinnor som står långt från arbetsmarknaden att ta plats i samhället och komma i arbete. Hon engagerade sig i projektet genom att delta i workshoppar i hur man skriver CV:n och söker jobb.

– Senare blev rörelsen Black Lives Matters en ny gnista för mig. Jag ville arbeta aktivt mot rasism och ville ha ett sammanhang och ett nätverk. Så jag blev aktiv i IM:s projekt "Global anti-racism for local change – Act glocal", ett antirasistiskt program som syftar till att stärka individers initiativförmåga att agera och påverka lokalt genom praktisk antirasism och organisering för påverkan. Mycket handlar om att bygga nätverk. Vi är från olika lokalföreningar och har regelbundna digitala träffar.

Workshop med diskussion

När vi ses har hon precis hållit i en workshop på Overshoot-festivalen i Folkets park i Malmö. Overshoot Day markerar dagen då vi som globalt samhälle har förbrukat alla förnybara resurser för året. I workshoppen har hon tillsammans med deltagare diskuterat klimaträttvisa utifrån diskussionskort. Att ta plats i debatten,

Petronella Olsson, Ulrica Pennander och Lola Ruzikolova på Overshoot-festivalen som arrangerades den 27 juli.

värna demokratin och medverka till opinionsbildning var en av de vägar till förändring för klimatet som kom upp.

– IM är kanske inte känt för att vara en miljöorganisation, men har ju hela tiden arbetat för rättvisa och innanförskap. I klimatkrisen är det tydligt vilka som inte tittar bort. Här har IM en viktig roll i att nå ut till människor som bryr sig.

Engagemanget ger hopp

För Petronella är engagemanget något som ger mening och gemenskap. Det är också ett sätt att utnyttja sina demokratiska rättigheter och bidra till att förstärka de röster som annars får

”Hade jag inte själv engagerat mig hade jag nog tappat hoppet och deppat ihop.”

väldigt lite utrymme att höras.

– Hade jag inte själv engagerat mig hade jag nog tappat hoppet och deppat ihop. Här blir jag inspirerad av att träffa människor som ger av sin tid, säger hon. ■

Text och foto: Cecilia Lindberg

Rörelse för gemenskap

Text och foto:
Cecilia Lindberg

Varje torsdag efter gudstjänsten samlas uppemot 50 kvinnor i Syrianska kulturcentret i Örebro. På programmet står gympa, fika och ibland föreläsning. Där emellan finns tid att prata: om livet, familjen, om bekymmer och glädjeämnen.

– Åh, vad vi har saknat detta, säger en av kvinnorna på väg in i Syrianska kulturcentret som ligger i området Varberga i Örebro.

Det är första gången efter sommaruppehållet som gruppen träffas. Det är många glada återseenden och småprat på vägen in. Känslan av nystart förstärks av att lokalen har fått ett ansiktslyft under sommaren: väggarna har målats i ljusare färg, golvet har bytts ut och nya stolar är på plats.

– Vi behöver träffas, röra på oss och lära oss nya saker, säger Sara Bakira.

Gympan ett stående inslag

Snart drar gympan igång, den inleder varje träff och leds av IM-volontären Margareta Lindblad.

Hon ställer sig i mitten, deltagarna runt om. Musiken sätts igång: Låtarna är på svenska, noga utvalda för att främja språkutvecklingen. Många av sångerna kan deltagarna utantill vid det här laget och det syns att de är bekanta med rörelserna.

– Låt oss plocka äpplen – är det "haboshe" på syrianska? Känner ni att det var ett tag sedan vid gympade? frågar Margareta när första låten spelas.

Deltagarna nickar medan leder och muskler mjukas upp. De sträcker sig högt mot taket, ritar cirklar med benen och "putsar fönster" med armarna, i takt till musiken i dansbandsstil.

En stund senare har temperaturen

Lale Forsberg ser alltid fram emot torsdagsträffarna. "Men när jag jobbat natt orkar jag inte – då är jag för trött", säger hon.

stigit en aning och det är dags för fika: kaffe, te och ostsmörgås. Samtalsämnen rör sig kring vardagsliv, barn och barnbarn.

– Jag har en del problem med hälsan, men när jag är här, då glömmar jag alla bekymmer. Här lär jag mig också en massa saker om kultur och om hur det fungerar i samhället, säger Sara Bakira.

– Jag bor i villa en bit bort, och har inte så många syrianska vänner i närheten. Jag tror att det är jätteviktigt att behålla kontakten med sina rötter, sitt folk och ursprung samtidigt som man tar del av det svenska samhället. Här får vi lära oss nya saker och får också idéer av varandra, säger Lale Forsberg.

Lale jobbar skift på ett äldreboende och kommer de torsdagar när hon är ledig på förmiddagen. Annars är det

många av kvinnorna som är pensionärer.

Såg behov av språkträning

Kyrkan är viktig för många syrianer och idén med träffarna kom från början från Syrianska föreningen som tog kontakt med en diakon i Långbro församling.

– Man hade märkt att många äldre syrianer hade svårt att hålla svenskan igång, det fanns helt enkelt inte så många tillfällen att prata. Då kom idén att vi skulle ordna något för dem och sedan kom IM in i bilden, berättar Hanna Barsom, som själv har syrianska rötter och är en av de drivande krafterna.

Under träffarna talas flera språk: mest svenska och syrianska, men även turkiska, arabiska och kurdiska.

Fortsättning >>

fakta:

Syrianer i Sverige

Syrianer är en etnisk minoritet med rötter i den arameiska civilisationen i Turkiet, Syrien, Libanon och Irak. De flesta tillhör den kristna ortodoxa kyrkan. Syrianerna har genom århundradena varit utsatta för religiös och politisk förföljelse och tvingats fly från sina forna hemländer. Under folkmordet 1915 i det osmanska riket, nuvarande sydöstra Turkiet, mördades hundratusentals syrianer.

För trots att deltagarna har syrianskt ursprung har de rötter i olika länder och har vuxit upp med flera andra språk.

– Syriankan har alltid tryckts undan och vi har fått lära oss andra språk, fortsätter Hanna som själv talar fem språk och fungerar som tolk under träffarna.

”Vi har olika teman varje gång, ofta med inbjudna gäster.”

Byggede kyrka och kulturcentrum

Hanna har varit med i Syrianska föreningen länge och är också med i IM. Hon kom till Sverige och Örebro på 1970-talet och har varit med både om att bygga upp den syrianska kyrkan, S:ta Maria kyrka och kulturcentret som ligger bredvid.

– Att vi kom hit till Örebro var för att vi fick veta att det fanns jobb här. Jag var 22 år och hade tre barn, men bestämde mig för att jobba och utbilda mig. Jag började som städare, men sa till mig själv: jag vill utbilda mig och ha ett annat liv. Så jag pluggade till barnskötare och har jobbat som det i många år. Sen har jag också arbetat som tolk, berättar hon.

Hennes familj och många andra syrianska familjer i Örebro har genom åren dokumenterats av fotografen Lasse O Persson och skribenten Staffan Ekegren. Hanna tar fram boken ”Tager du detta land” som är full av bilder och berättelser om familjer som kom till Örebro på 1980-talet.

– Många hade ett yrke med sig från sitt land. De läste och utbildade sig när de kom till Sverige och fick snabbt ett arbete på den tiden. Nästa generation deltog i högre utbildning, berättar Hanna.

Hanna visar sin egen familj på ett uppslag: en bild i svartvitt från 1980-talet och en färgbild tagen på 2000-talet med de vuxna barnen.

IM:s volontärer planerar

Hanna, Margareta, Wailith, Lisbeth, Birgitte och några andra volontärer från IM som inte är på plats just den här

Wailith Bergsten, Lisbet Boberg, Birgitte Thaning och Hanna Barsom är IM-volontärer. Hanna visar boken där hennes och flera andra syrianska familjer från Örebro porträtteras.

dagen, planerar verksamheten termin för termin

– Vi har olika teman varje gång, ofta med inbjudna gäster. Vi har haft yrkesverksamma människor från vårdcentralen och apoteket här, vi har haft en tandhygienist som pratat och även ambulanspersonal som berättat om sitt arbete, berättar Birgitte Thaning.

– Samarbetet med kommunen och andra aktörer är viktigt, vi vill att det ska finnas en öppenhet, fyller Lisbeth Boberg i.

Ställde upp för Ukraina

Men allt går inte att planera. När kriget i Ukraina bröt ut ville gruppen engagera sig för att hjälpa ukrainska familjer som tvingats fly.

Snabbt organiserade sig de syrianska kvinnorna och på några dagar samlades kläder och prylar ihop för att skänkas till familjer som sökt skydd i Örebro.

– Det var rörande att se hur kvinnorna slöt upp för att hjälpa både med pengar och kläder. Det var så välorganiserat och fint! säger Hanna.

Flera gånger har de ordnat utflykter, något som uppskattas stort av deltagarna. Extra minnesvärd är en resa de

”Jag har fått nya vänner som jag hälsar på på stan.”

gjorde till Finland.

En dröm är att kunna laga mat ihop, men då måste gruppen ha tillgång till ett bättre kök.

Natur och miljö i fokus

I höst går aktiviteterna i linje med IM:s tema för hösten som är klimaträttvisa.

– Vi ska gå ut i naturen tillsammans och prata om växter, klimat, djur och natur och vi ska prata om allemansrätten, säger Birgitte.

Träffarna skapar kontaktytor och nya relationer: med aktörer i Örebro, med nya bekanskap som görs under utflykter, och förstås mellan kvinnorna som deltar.

– Jag tycker det är fantastiskt, det här utbytet. Som volontär får man så mycket tillbaka. Jag har fått nya vänner som jag hälsar på på stan. Rätt som det är får man sig en kram på Ica, säger Wailith Bergsten. ■

Hanna Barsom kom till Sverige som 22-åring. Hon har varit med om att bygga upp både Syrianska kulturcentret och kyrkan som ligger intill. Hanna och ytterligare en av kvinnorna i syrianska föreningen är även styrelsemedlemmar i IM Örebro.

Syrianska Kulturcentret

Syrianska föreningen i Örebro

Grundades 1977 och har cirka 1600 medlemmar. Föreningen driver Syrianska kulturcentret och arrangerar en rad aktiviteter för medlemmarna och deras familjer. Träffarna på torsdagar sker i samarbete med IM.

Amparo Lassholm, Zoya Eghbali, Ana Milena Isacson och Martha Rojas är stolta över att vara en del av kvinnoträffen i Stockholm som välkomnar alla kvinnor – såväl nyanlända som etablerade.

En plats för trygghet och systerskap

IM Stockholm har skapat en mötesplats för kvinnor med olika bakgrund, erfarenheter och med rötter i många olika länder. Vi pratade med fyra av volontärerna som berättar om hur de själva hittade till IM, om sitt engagemang och om träffarna som är en plats för trygghet, värme och utveckling.

◀ Ana Milena Isacson volontär

– Jag fick höra talas om IM för drygt 15 år sedan via en nära vän som var mycket engagerad i IM. Jag hade just gjort ett arbete om internflyktingar i Colombia och blev inbjuden att prata på det temat på en IM-träff. Så började mitt engagemang i IM. Under flyktingkrisen ville jag göra något mer för kvinnor på flykt. Sedan 2017 är jag aktiv volontär i IM:s Kvinnoträff. Det har varit en otrolig och lärorik resa! Allas erfarenheter och livshistorier ser olika ut. Några har varit med om jobbiga och sorgliga händelser men det väsentligaste är gemensamt - vi är kvinnor. Här har jag sett kvinnor växa, se nya möjligheter och skapa nya vänskaper. Här känner de sig trygga. Vi har skapat en frizon där alla, nyanlända och redan etablerade kvinnor, ska känna sig fria att vara den version av människa de vill vara. Jag känner en stor kärlek och ett jätteansvar för den här gruppen

◀ Amparo Lassholm volontär

– Jag tipsades av en annan volontär. Det jag tycker är fantastiskt är värmen som jag hittade i en här gruppen. Hit kommer kvinnor från Finland, Latinamerika, Mellanöstern, Ukraina, Sverige, Afghanistan... Vi försöker öppna dörrar mellan kulturer. Ibland kan det bli mycket diskussioner, men det fungerar när man känner sig trygg och vi hjälper till att balansera. För mig är verksamheten en del i ett demokratiskt arbete. Jag ville ge tillbaka lite av det som jag hade fått själv när jag kom hit. Jag är statligt anställt och har kunskaper som jag kan ge vidare. Sverige är ett underbart land, men man måste ha kunskaperna som krävs för att ta del av sina rättigheter och se de möjligheter som landet erbjuder. Jag vill förmedla hopp!

Zoya Eghbali ▶ volontär

– Jag kom till Sverige 2017. Jag gick på ABF och lärde mig svenska. Där fick jag höra om IM och om att de ordnade träffar för kvinnor och barn. Jag kunde inte svenska då, men jag ville vara volontär. Det blev ett sätt att komma in i samhället och jag lärde mig samtidigt språket. Efter hand kände jag att jag kunde bli en förebild för andra kvinnor. Jag hittade mig själv här och arbetet som volontär har hjälpt mig att integrera mig. Här kan kvinnor prata om allt de vill, de kan känna sig fria. Jag tycker det är jätteviktigt och jag är idag väldigt engagerad.

◀ Martha Rojas volontär

– Jag hittade till IM via Arbetsförmedlingen faktiskt. Jag såg en annons där om att de sökte volontärer. Jag ser att många kvinnor känner en stor ensamhet, och jag tror det är det som ligger mig närmast hjärtat i mitt engagemang. Allas erfarenheter är olika, men det finns också erfarenheter som vi delar. Ibland kan problem från det förflutna bli värre när man kommer till ett nytt land. Frustration är det många som känner, men här kan man få inspiration och hopp att komma vidare. Jag jobbar med barn i mitt vanliga jobb och jag brukar se till att det finns pyssel både för barn och vuxna, ofta med tema utifrån årstiden.

Kvinnoträffen i Stockholm

Startades 2017 och är en öppen mötesplats där nyanlända och etablerade personer som identifierar sig som kvinnor eller icke binära kan mötas och lära av varandra. Barn är välkomna att följa med. Varje gång deltar mellan 15 och 25 personer.

Träffarna sker varannan lördag klockan 11–15. Varje gång erbjuds fika och enkel lunch samt aktiviteter som

målning, spel och pyssel. Ibland får gruppen besök från externa aktörer. Dessutom erbjuds läxhjälp och hjälp med jobbansökningar. Gruppen har även gjort studiebesök, bland annat på Vasamuseet. Hittills har träffarna hållits i en lokal nära Medborgarplatsen. Hösten 2023 flyttar de till en ny adress.

Är du intresserad av att delta eller vill ha mer information? [Mejla isacson@telia.com](mailto:Mejla.isacson@telia.com)

Engagemanget sitter djupt

Vinden leker i trädkronorna vid Domkyrkan i Växjö. Birgitta Peters-Danielsson och Irene Samuelsson visar vägen in till Domkyrkocentrum där Kristina Tunlid ansluter. De är alla tre aktiva i IM och övertygade om att jämställdhet och rättvisare villkor för kvinnor leder till en bättre och mer demokratisk värld. – Vi är uppvuxna i en mansdominerad värld där vi ofta mötts av att det är män som styr. IM stämmer med mitt sätt att tänka kring medmänsklighet: om kvinnors villkor blir bättre så fixar sig så mycket annat, säger Birgitta Peters-Danielsson, som inspirerats av sin mammas engagemang och började som volontär i samband med pensionen. Även för Kristina Tunlid och Irene Samuelsson öppnade pensioneringen en ny möjlighet att engagera sig. – Jag gick in med ett öppet sinne. Jag vill vara med och bidra och ideellt samla in pengar som går till bra saker. Vi behöver vara starka och här blir det en fin gemenskap fast vi kommer från olika håll, säger Irene.

Mamman var engagerad

Kristina Tunlid har känt till IM hela sitt liv – även hon är uppvuxen med en IM-engagerad mamma. – Jag gick med förra året, jag ville göra något nytt socialt och medmänskligt för det civila samhället och särskilt för att förbättra kvinnors situation. Det är också nära sammankopplat med barnperspektivet och med demokrati-frågor. Genom föreningen håller jag mig uppdaterad och får kontinuerlig omvärldsorientering och lär mig nya

saker om demokrati och om klimatfrågor. Den senaste tiden har utvecklingen i Ukraina varit central.

Inne i Domkyrkocentrum har föreningen tillgång till flera lokaler. Som motprestation arbetar de, och andra aktiva i IM, regelbundet i kyrkans butik där en del av föreningens hantverk också säljs.

”Made in Växjö” står det på stickade färgglada disktrasor och på vetepåsar som Birgitta pekar ut.

Engagerar sig i Pride

Lokalföreningen i Växjö har sedan lång tid tillbaka fokus på insamling. De ordnar loppisar, sommarkaféer, julmarknader, auktioner, föreläsningar, kvinnofrukostar och mannekänguppvisningar.

– Vi syr, stickar, saftar, syltar och bakar. Vi tar hand om gamla möbler och prylar som vi säljer vidare. Och så är vi alltid med i Prideparaden här i Växjö, berättar Birgitta Peters-Danielsson. Att stötta Pride är självklart, menar de. – Det handlar om medmänsklighet och demokrati. Att vi är alla lika mycket värda, säger Kristina och får medhåll av sina föreningskollegor.

”jag ville göra något nytt socialt och medmänskligt för det civila samhället.”

Lokalföreningens eget hantverk i form av exempelvis vetepåsar och disktrasor säljs i Domkyrkocentrets butik.

Birgitta Peters-Danielsson, Kristina Tunlid och Irene Samuelsson är aktiva i Växjö lokalförening. De tre kände inte varandra sedan tidigare, men nu träffas de regelbundet.

”En utmaning är att rekrytera yngre medlemmar.”

Föreningen strävar efter att vara utåtriktad, hitta samarbeten och att delta i olika sammanhang som representanter för civilsamhället. Loppis på torget är en väg.

– Det är olika hur många som kommer fram och pratar med oss när vi står på torget, men ofta blir det bra samtal, säger Birgitta Peters-Danielsson.

Vill få med fler unga

En utmaning är att rekrytera yngre medlemmar. De har tidigare haft samarbete med universitetet och nu diskuteras ett nytt upplägg.

– Vi behöver börja med barnen.

Likaväl som vi kan erbjuda läxhjälp så skulle vi kunna erbjuda fritidsaktiviteter – kanske någon form av friluftsjakt, säger Birgitta som har en idé om ett samarbete som hon vill diskutera med sina föreningskamrater.

Innan vi går ut i solen för att ta några bilder stannar vi till vid IM:s glasmonter, strategiskt placerad mellan butiken och centrets kafé.

– Montern är vi stolta över – här är det många som passerar. Vi behöver alla kontaktytor och chanser att visa upp oss som vi kan få, säger Birgitta Peters-Danielsson. ■

Text och foto: Cecilia Lindberg

Klimatorättvisan finns även i Sverige

I MIN VARDAG FÖRSÖKER JAG minska användandet av plast. Jag föredrar glasburkar och bivaxdukar. De få plastpåsar som hamnar i vårt kök diskas och återanvänder jag så ofta som möjligt. Då tänker jag på min mor. Hon diskade alltid alla plastpåsar. Mamma, sa vi, varför gör du det? För lite pengar kan du köpa hundra nya. Min mor var ingen miljö- och klimatkämpe. Hennes omsorg om saker och ting handlade om de knappa resurser som hon förfogade över den största delen av sitt liv. Mor lappade och lagade och återanvände av ren vana även när hon inte längre hade behövt göra det.

Den ojämna fördelningen av resurser mellan den fattiga delen av världen och den rika, eller den globala nord och globala syd, nämns inte så ofta i diskussionen kring klimatförändringarna. Ändå är det människor i höginkomstländerna som står för den största delen av den globala uppvärmningen och människorna i länder med störst fattigdom drabbas hårdast. Ju större resurserna är som människor förfogar över desto större är den negativa klimatpåverkan.

Klimatorättvisa är ett globalt problem som inkluderar Sverige. Nyligen publicerades en undersökning som jämförde inkomst och utsläpp per capita i Sverige. Det visade sig att kommuner eller stadsdelar med de största genomsnittsinkomsterna också står för de största klimatavtrycken.

Därför är det viktigt att vi ändrar tänk och agerande gällande vår konsumtion och vår syn

på ekonomi. Vi måste komma bort från en linjär ekonomi som utvinner, producerar, konsumerar, sliter och slänger till en cirkulär ekonomi med utvinning och återvinning, användning och återanvändning, tillverkning och återtillverkning, hållbar design och insamling. Detta för att hantera jordens resurser varsamt och hållbart.

Jag är medveten om att det kan låta dels för enkelt och dels oöverkomligt. Men vi måste ju börja någonstans. IM Tian i Lund och den nyöppnade Brittias Secondhand by IM i Malmö är secondhandbutiker som drivs av IM:s medlemmar. De bidrar till en omställning till cirkulär ekonomi, dels genom att ta tillvara textilier och föremål och därmed minska nyproduktion av varor och dels genom att generera intäkter. Dessa kan i sin tur bidra till att minska fattigdom och utanförskap för de mest utsatta människorna i Sverige och i IM:s samarbetsländer. Utmärkta exempel på cirkulär ekonomi!

Jag hoppas att alla har haft en skön sommar och ser framemot en ny termin med engagemang och samarbete. Ett stort tack till er alla som på olika sätt bidrar till att göra vår värld lite mer hållbar! Tillsammans gör vi skillnad för klimatorättvisa!

Gabi Björsson,
IM:s ordförande

Viktigt klimatprat på Frihamnsdagarna

I månadsskiftet augusti-september deltog IM på Frihamnsdagarna i Göteborg. Hos IM kunde besökarna snurra på ett klimathjul och prata klimatförändringar och klimaträttvisa. Frihamnsdagarna, som är en öppen arena för fria samtal, arrangerades för tredje året och lockade ett 100-tal föreningar, företag och organisationer.

Bli volontär!

Göteborg

Vi söker dig som vill engagera dig som volontär på mötesplatser för nya och etablerade svenskar eller i info/event-grupp. [Läs mer på imsweden.org/goteborg/volontar](https://imsweden.org/goteborg/volontar). **Kontakt: goteborg@imsweden.org**

Jönköping

Vi behöver fler volontärer till vårt språkkafé! Vi fikar, pratar svenska och har samhällsinformation. Vi arbetar också för att skapa en mötesplats med bland annat medborgarservice tillsammans med andra föreningar. Vi träffas i Smedbyn, Huskvarna, torsdagar 17.30 -19.30.

Kontakt: jonkoping.lf@imsweden.org

Linköping

Du behövs som volontär i ny kvinnogrupp, på språkkafé och för mentorskap/läxhjälp.

Kontakt: linkoping.lf@imsweden.org

Lund

IM:s väletablerade secondhandbutik IM-tian behöver förstärkning. Är du ledig dagtid och vill jobba med oss i butiken?

Kontakt: birgitta.wihlberg@gmail.com

Malmö

Du behövs som volontär i ny Rådruum-verksamhet, på våra språkkaféer, som språkvän och i vår secondhandbutik. Du är också varmt välkommen till IM Young.

Kontakt: malmo.lf@imsweden.org

Sverige

Vill du engagera dig hos IM men bor på en ort där det inte finns någon verksamhet? Kanske har du en idé om vad du vill göra, något som går i linje med IM:s arbete. Vi ser gärna att IM finns på fler platser i landet!

Kontakta anna.ljunggren@imsweden.org

IM i Prideparaden i Jönköping.
Foto: Emma Lejbro

IM i parad för allas lika rättigheter

I slutet av augusti deltog IM i Pridetåget som arrangerades i Lund och Jönköping.

- Prideflaggan är en av de starkaste symbolerna för mänskliga fri- och rättigheter som vi har. IM går i Pridetåget för att det är viktigare än någonsin att försvara hbtqia+rättigheter, både i Sverige och globalt. Detta i en tid när vi ser både fysiska och verbala attacker och politiska partier vars företrädare ifrågasätter mänskliga rättigheter, allas rätt att älska vem de vill och att få vara sig själva. Vi går tillsammans, i solidaritet med varandra och dem som av olika anledningar inte har möjlighet att gå själva, säger IM:s Amanda Windolf som deltog i Jönköping.

Vapen smältes ned i Malawi.
Foto: IM

Första nedsmältningen av vapen i Malawi

På Nationella dagen för förstörelse av skjutvapen, 28 juli, smältes över 1 000 vapen ned i Malawi. Det skedde genom initiativet Humanium Metal, tillsammans med lokala organisationer i Malawi. Efter nedsmältningen kommer fredliga produkter att skapas av råvaran. Intäkterna från produkterna går tillbaka till de samhällen som drabbats av det väpnade våldet och bidrar på så sätt till hållbar utveckling i världen. IM har genom Humanium Metal tidigare genomfört en vapenedsmältning på den afrikanska kontinenten, i Zambia 2020.

Var med och
förändra världen
- bli medlem idag!

Vi lever i en orättvis tid. En tid där dina förutsättningar att leva ett värdigt liv beror på var du är född, hudfärg, kön eller vem du väljer att älska. En tid där friheten står på spel. En tid där klimatkrisen hårdast drabbar dem som orsakat den minst. IM kämpar för rättvisa och medmänsklighet, lokalt och globalt, och vill ha med dig!

För 100 kronor kan du nu bli medlem både 2023 och 2024.

Välkommen! Bli medlem här:

imsweden.org/medlem

